

Konsekvensutredning av oppdeling av Troms og Finnmark idrettskrets

Konsekvensutredning
Oktober 2022

Innholdsfortegnelse

1	Sammendrag.....	s. 3
2	Bakgrunn og mandat.....	s. 6
3	Konsekvenser av en oppdeling av Troms og Finnmark idrettskrets.....	s. 10
4	Fordeler og ulemper for de ansatte, styret og idretten.....	s. 15
5	Vedlegg.....	s. 20

1

Sammendrag

En oppdeling vil føre til mer nærhet, men også strammere økonomi og hardere prioriteringer

PwC er bedt om å se på fordeler og ulemper ved en eventuell oppdeling av Troms og Finnmark idrettskrets. Vi har sett på fordeler og ulemper gjennom intervju, dokumentstudier og en spørreundersøkelser.

En oppdeling vil føre til større utgifter. Dette vil føre til en betydelig reduksjon i disponibel ramme til idretten og antall ansatte i kretsene. Særlig vil reduksjonen i disponibel ramme i Finnmark være stor, men dette vil være avhengig av hvor mange ansatte Finnmark idrettskrets vil kunne klare seg med.

Fordeler ved en oppdeling

- Geografisk nærhet vil gjøre at det er lettere for de ansatte og styret å ha tett kontakt med idretten.
- Ulike kulturer på hvordan man har kontakt med idretten, og involverer idretten vil kunne tilbakeføres
- Geografisk nærhet gjør det lettere for idretten å delta på felles arrangement og i demokratiske arenaer.
- En mindre krets vil gjøre det mulig for flere å delta i styrearbeid. Flere styremedlemmer vil gjøre arbeidet med å følge opp idretten lettere for hvert enkelt styremedlem.
- Det å følge samme geografiske inndeling som fylket vil gjøre politisk arbeid opp mot fylket og stortingsbenken lettere.
- En sammenslåing vil gjøre at bekymringer knyttet til at kontoret i Lakselv på sikt legges ned blir mindre. Finnmark er i større grad sikret at de vil ha ansatte og et kontor i Finnmark, og at de selv styrer dette.

Ulemper ved en oppdeling

- Økonomien til de to kretsene vil være strammere, og det vil være behov for å gjøre hardere prioriteringer på hva man jobber med.
- Reduksjon i disponibel ramme gjør at tilskudd til idretten vil bli betydelig mindre
- Lovpålagte oppgaver vil måtte prioriteres og det vil være mindre rom for å jobbe med områder som idrettsanlegg og verdiarbeid.
- Færre ansatte gjør at de ansatte vil få flere arbeidsoppgaver, og mindre grad kunne spesialisere seg. Dette vil kunne gå ut over støtten til styret og idretten.
- Styret vil på kort sikt få mindre kontinuitet. Mye av arbeidet i den første tiden vil måtte gå til oppdeling og ikke idrettspolitik.
- Kretsen vil ha mindre politisk slagkraft som to små kretser, enn som en relativt stor krets.

En oppdeling vil gi både fordeler og ulemper. Spørsmålet om hva som er best for idretten fremover har ikke et enkelt fasitsvar. Dette avhenger av hva man vektlegger som viktig for å få en aktiv og inkluderende idrettskrets, og hva idretten selv vektlegger for å utløse engasjement og frivillighet.

Vi antar at arbeidet med Statens overordnede mål for tilskudd til NIF vil kunne nås uavhengig av organisering

Vi er bedt om å se på hvordan en oppdeling vil kunne påvirke arbeidet mot statens overordnede mål for tilskudd til Norges Idrettsforbund over post 1. Målene er overordnet og følger i stor grad i hvilken grad en oppdeling påvirker de ansattes arbeid, styrets arbeid og idretten.

Bidra til å opprettholde og utvikle NIF som en frivillig, medlemsbasert organisasjon

Samlet sett tror vi at idrettskretsen vil kunne opprettholde og utvikle NIF som en frivillig og medlemsbasert organisasjon uansett oppdeling eller sammenslåing. En oppdeling vil resultere i både fordeler og ulemper. Ved en oppdeling vil trolig store deler av idretten føle en større nærhet til kretsen, og det vil være lettere å delta på møter og arrangement. Dette kan bidra til at man får flere ildsjeler og et større engasjement for idretten. Samtidig vil økonomien til de oppdelte kretsene gjøre at kretsen i mindre grad vil kunne støtte idrettsorganisasjonene utover de lovpålagte oppgavene.

Bidra til å oppholde og utvikle et godt aktivitetstilbud i den organiserte idretten

Det vil være mulig å opprettholde og utvikle aktivitetstilbudet i den organiserte idretten både ved oppdeling og ved fortsatt sammenslåing. Ved en oppdeling vil kretsene ha dårligere økonomi og ha mindre mulighet til å støtte idrettsorganisasjonene utover de lovpålagte oppgavene, men en større nærhet vil muligens bidra til et større engasjement blant de frivillige.

Bidra til å bevare og sikre NIF som en åpen og inkluderende organisasjon til at idrettslagene er arenaer for meningsdannelse og sosialt fellesskap

Samlet sett tror vi dette også vil være mulig å opprettholde uavhengig av oppdeling eller fortsatt sammenslåing. Ved en oppdeling, og to mindre kretser, vil det være lettere å arrangere samlinger og arrangementer for idrettskretsen som er relativt tilgjengelig for alle. Dette vil bidra til å skape inkluderende arenaer for meningsdannelse. Samtidig er det en del av arbeidet til kretsen med verdier og håndtering av varslingsaker som vil bli svekket ved en oppdeling, på grunn av mindre økonomisk handlingsrom og mindre mulighet til spesialisering.

2

Bakgrunn og mandat

PwC fikk i oppdrag å vurdere konsekvensene av en oppdeling av Troms og Finnmark idrettskrets

Troms og Finnmark idrettskrets ble sammenslått i forbindelse med fylkesendringene i 2020. Det er nå åpnet for reversering av disse endringene etter at Stortinget har vedtatt at Troms og Finnmark fylkeskommune skal deles med virkning fra 1. januar 2024. I forbindelse med dette må idrettskretsene vurdere hvordan de skal organiseres. Idrettsstyret har fastlagt at det ikke er automatikk i at idrettskretsene oppløses parallelt med fylket.

Nye idrettskretser kan kun vedtas av Idrettstinget, noe som innebærer at dette tidligst kan skje på Idrettstinget i 2023. Norges idrettsforbund har også vedtatt at berørte idrettskretser må gjennomføre konsekvensutredninger, som må følge med en søknad om å opprette ny idrettskrets. Dette prosjektet er en slik konsekvensutredning, og skal belyse fordeler og ulemper knyttet til en oppdeling.

På Idrettskretstinget til Troms og Finnmark idrettskrets i Hammerfest i juni ble det vedtatt å gjennomføre en konsekvensutredning for hva som er beste løsning for idrettskretsens fremtid, og saken skal behandles på et digitalt ekstraordinært idrettskretsting 6. desember 2022.

Utredningen skal se på fordeler og ulemper knyttet til en oppdeling med fokus på følgende forhold:

- Hensyn til de ansatte og deres arbeidsforhold
- Administrasjonens mulighet til å løse idrettskretsens lovpålagte kjerneoppgaver over idrettslag, idrettsråd og idretten for øvrig
- Styrets funksjon og idrettspolitiske oppgaver over for idrettsorganisasjonene
- Geografiske utfordringer i forhold til møtearenaer, demokratisk engasjement og deltakelse
- Økonomiske forhold

Hva er fordelene og ulempene ved å dele idrettskretsen opp etter nye fylkesgrenser?

Konsekvensutredningen baserer seg på intervju, dokumentstudier og en spørreundersøkelse

PwC har gjennomført konsekvensutredningen i fire faser for å sikre en strukturert tilnærming til hvordan vi jobbet med problemstillingen i prosjektet. Prosjektet har bestått av følgende faser:

1. Oppstart
2. Datainnsamling
3. Analyse
4. Rapport

I prosjektet har vi gjennomført en omfattende datainnsamling bestående av intervjuer og en spørreundersøkelse.

Intervju

Totalt ble det gjennomført 20 intervjuer med både ansatte og styremedlemmer i Troms og Finnmark idrettskrets, men også innenfor idretten. Intervjuene la grunnlaget for å danne en forståelse av fordeler og ulemper av oppdeling av Troms og Finnmark idrettskrets. I tillegg bidro intervjuene til å undersøke hvordan en eventuell oppdeling vil påvirke idrettskretsens evne til å levere på deres kjerneoppaver (iht. NIFs lov), og på Statens overordnede mål for tilskuddet til NIF over post 1.

Dokumentstudier

Som en del av konsekvensutredningen har vi gjennomgått en rekke relevante dokumenter for å få en bedre forståelse i idrettskretsens oppgaver og økonomi.

Spørreundersøkelse

En spørreundersøkelse ble sendt til idrettslag, bedriftsidrettslag, særforbund, idrettsråd og særkrets/regioner. Formålet med undersøkelsen var å få et bredt datagrunnlag som representerer de ulike interessenters mening i saken om en eventuell oppdeling. Undersøkelsen bidro også til å avdekke hvordan en oppløsning ville påvirke de vedtatte regionale målene til idrettskretsen.

Samlet sett mottok vi 124 svar på spørreundersøkelsen, noe som gir en total oppslutning på 16% av alle som mottok spørreundersøkelsen. PwC anser dette som en tilfredsstillende svarprosent utfra tidligere erfaringer, spesielt siden undersøkelsen var frivillig og ble lagt opp til å gjennomføres på fritiden. Fordelingen av oppslutning per type organisasjon viser følgende:

- Idrettslag: 88 av 592 (15 %)
- Bedriftsidrettslag: 7 av 98 (7 %)
- Idrettsråd: 11 av 40 (27 %)
- Særkretser og særforbund: 17 av 37 (43 %)
- Særforbund: 4 av 7 (57 %)

Troms og Finnmark idrettskrets

Troms og Finnmark idrettskrets er et felles organ for idrettslag, idrettsråd og sær idretter i Troms og Finnmark som er tilsluttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF).

Idrettskretsen har som hovedoppgave å skape best mulig rammebetingelser for idrettslagene i Troms og Finnmark. Dette gjøres gjennom idrettspolitikk i samarbeid med idrettsrådene, lovpålagte oppgaver, samt utdannings- og utviklingsarbeid.

Troms og Finnmark idrettskrets består av:

- 32 aktive idrettsråd
- 37 særkretser/regioner
- 570 idrettslag
- 50 bedriftsidrettslag
- 79 500 medlemmer
- 48 særforbund som har idrettslag i Troms og Finnmark

Styret i kretsen

Styret består av syv faste medlemmer og to varamedlemmer. Disse er valgt av idrettskretstinget.

De ansatte i idrettskretsen

De ansatte i kretsen er ansatt i Norges idrettsforbund, og deres ansettelsesforhold påvirkes ikke formelt av en oppdeling. Dette betyr at deres lønn, arbeidsvilkår eller rettigheter ikke påvirkes av en oppdeling. Samtidig vil en oppdeling påvirke arbeidsoppgavene til de ansatte. Det forventes ikke at noen må endre geografisk tilhørighet ved en oppdeling eller en fortsatt sammenslåing. I dag er det seks ansatte i kretsen. To av de ansatte sitter i Lakselv og fire sitter i Tromsø. Organisasjonssjef for kretsen sitter i Tromsø.

Arbeidsområdene til Troms og Finnmark idrettskrets:

- **Idrettspolitikk** inkluderer blant annet arbeid med rammebetingelser og arbeid opp mot politisk ledelse i fylket og nasjonalt. Dette utføres både av styret og av de ansatte. Arbeidet inkluderer også å delta i NIFs fagteam på Idrettspolitikk
- **Klubbutvikling** inkluderer kompetansekurs, seminarer og arbeid mot veilederkorps. Arbeidet inkluderer også å delta i NIFs fagteam på Klubbutvikling.
- **Idrettsråd** inkluderer oppfølging og samarbeid med idrettsrådene i det idrettspolitiske arbeid og arbeid mot soneveiledere. Arbeidet inkluderer også å delta i NIFs fagteam på Idrettsråd
- **Anlegg** inkluderer arbeid med anleggsplan, anleggsutvalg og oppfølging av prosesser i idrettslag. Arbeidet inkluderer også å delta i NIFs fagteam på Anlegg
- **Arrangement** inkluderer arbeid med Barents Games og samarbeid innen arrangementsutvikling
- **Lov og organisasjon** inkluderer arbeid med organisasjonsarbeid, lovsaker, konflikter og plan og kontrollarbeid og digitalisering. Arbeidet inkluderer også å delta i NIFs fagteam på Lov- og organisasjon
- **Barne- og ungdomsidrett** inkluderer arbeid med allidrett, barneidrett og ungdomsnettverk. Arbeidet inkluderer også å delta i NIFs fagteam på Barneidrett
- **Kommunikasjon** inkluderer drift av nettside, utsending av nyhetsbrev og profilering i sosiale medier. Arbeidet inkluderer også å delta i NIF's fagteam på kommunikasjon
- **Paraidrett** inkluderer Paraidrettstiltak og paraidrett i idrettslag. Arbeidet inkluderer også å delta i NIFs fagteam på Paraidrett.
- **Folkehelse** inkluderer aktiv på dagtid
- **Kvinneløft** er et prosjekt for å få flere kvinner i lederverv
- **Hederstegn** er en pris til personer som har gjort en innsats på grasrot plan eller prestert på seniornivå
- **Verdiarbeid** er arbeid med idrettens verdier, for eksempel mot diskriminering og trakassering
- **Olympiatoppen Nord-Norge** idrettskretsen jobber for bedre rammevilkår for Olympiatoppen Nord Norge

3

Konsekvenser av en
oppdeling av Troms
og Finnmark
idrettskrets

Økonomiske konsekvenser av en oppdeling

Inntekter

De to viktigste inntektskildene til Troms og Finnmark idrettskrets er tildeling fra Norges Idrettsforbund (NIF) og Troms og Finnmark fylkeskommune. Inntektene brukes til lønnskostnader, drift og honorar til styret. Tilskuddene bidrar også direkte til idretten gjennom tilskudd til idrettsråd, særkretser og regioner, samt seminarer og møter. Øvrige inntekter til idrettskretsen går direkte til aktivitet.

Samtaler med NIF og fylkeskommunen tyder på at inntektene samlet sett ikke vil endres vesentlig etter en oppdeling. NIF har påbegynt et arbeid med å evaluere ordningen så det kan komme endringer i fordelingen i 2024, men hvordan dette vil se ut er enda usikkert. Vi antar likevel at endringene ikke vil være dramatiske. For tilskuddene fra fylkeskommunen er det også usikkerhet og disse tilskuddene vedtas av fylkestingene i Troms og Finnmark. Våre intervju tyder på at det ikke forventes en dramatisk endring i disse tilskuddene, men med forbehold om at dette er en politisk beslutning av til en hver tids sittende fylkesting.

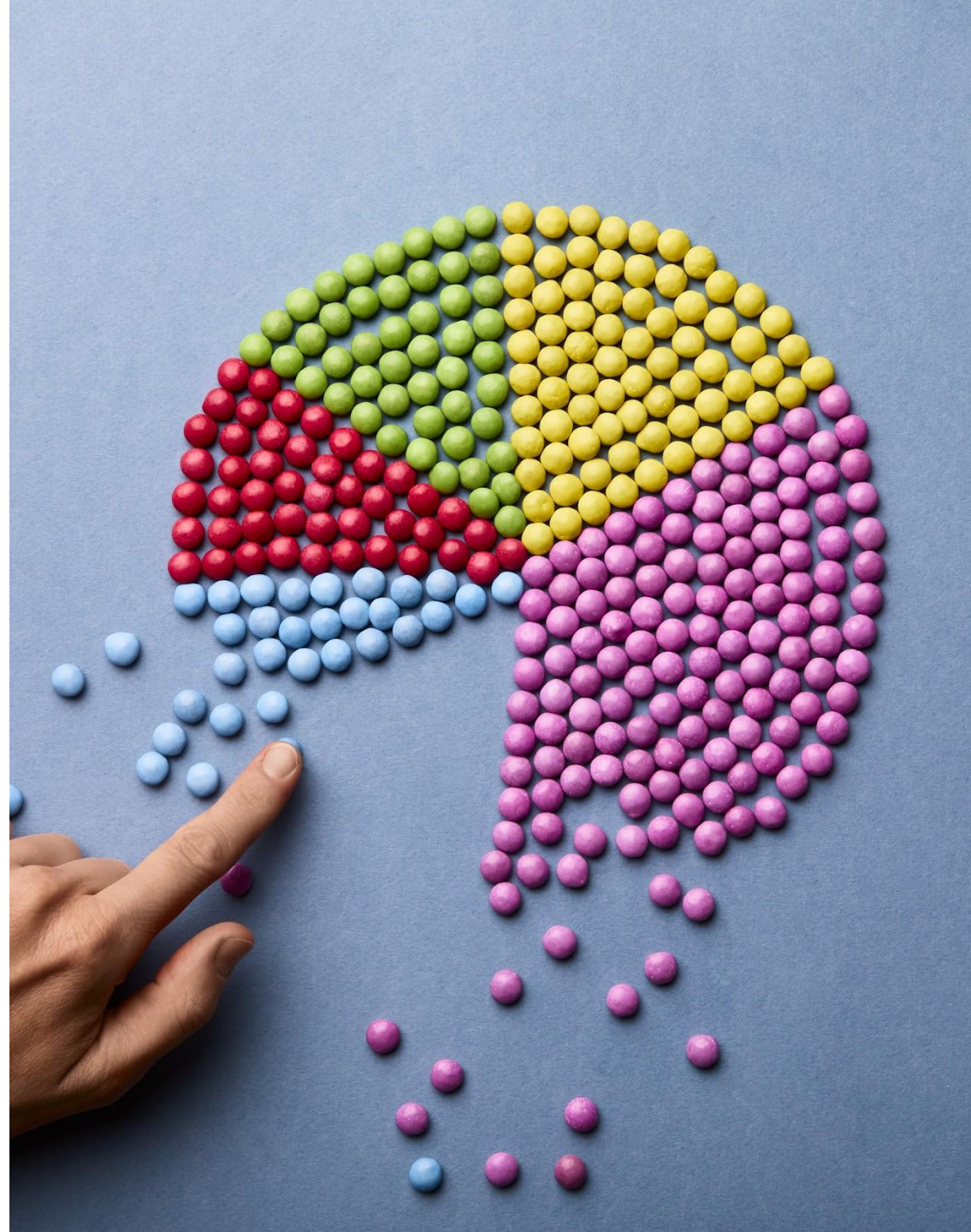
Det betyr at idrettskretsene vil ha inntekter som ligger på samme nivå som før oppdelingen.

Utgifter

Samlet vil utgiftene knyttet til å drifte to kretser naturligvis være høyere enn ved å drifte en felles idrettskrets. Selv med omfattende samarbeid vil det være en hovedvekt av oppgaver som må løses begge steder og kompetanse som må bygges opp begge steder. Det vil også medføre økte kostnader knyttet til honorar av styret, da idrettskretsene vil måtte honorere to styre.

En oppdeling vil medføre noe mindre reiseutgifter, men samlet for idrettskretsen er ikke dette en betydelig utgift.

I sammenslåingsprosessen og vedtak på nytt langtidsbudsjett for Troms og Finnmark idrettskrets ble det innarbeidet ei økonomisk ramme til Olympiatoppen nord fra fylkestilskuddet. Dette lot seg gjøre ved effektivisering av kostnadene med en felles administrasjon og styre i idrettskretsen. Ved en eventuell oppdeling av idrettskretsen må man se på løsninger for ei økonomisk tildeling til Olympiatoppen nord

Ved en oppdeling vil idrettskretsene få en betydelig mindre disponibel ramme til tilskudd til idretten

Vi har bedt administrasjonen i Troms og Finnmark idrettskrets, ved tidligere organisasjonssjef for Finnmark idrettskrets og tidligere organisasjonssjef for Troms idrettskrets (nåværende organisasjonssjef av Troms og Finnmark idrettskrets) å se på hva de økonomiske rammene vil bety for Troms og Finnmark idrettskrets. I likhet med beregningen for inntekt er det usikkerhet knyttet til disse beregningene. Likevel gir de et overordnet bilde over de økonomiske rammene til idrettskretsen og en indikasjon på de økonomiske konsekvensene av en oppdeling.

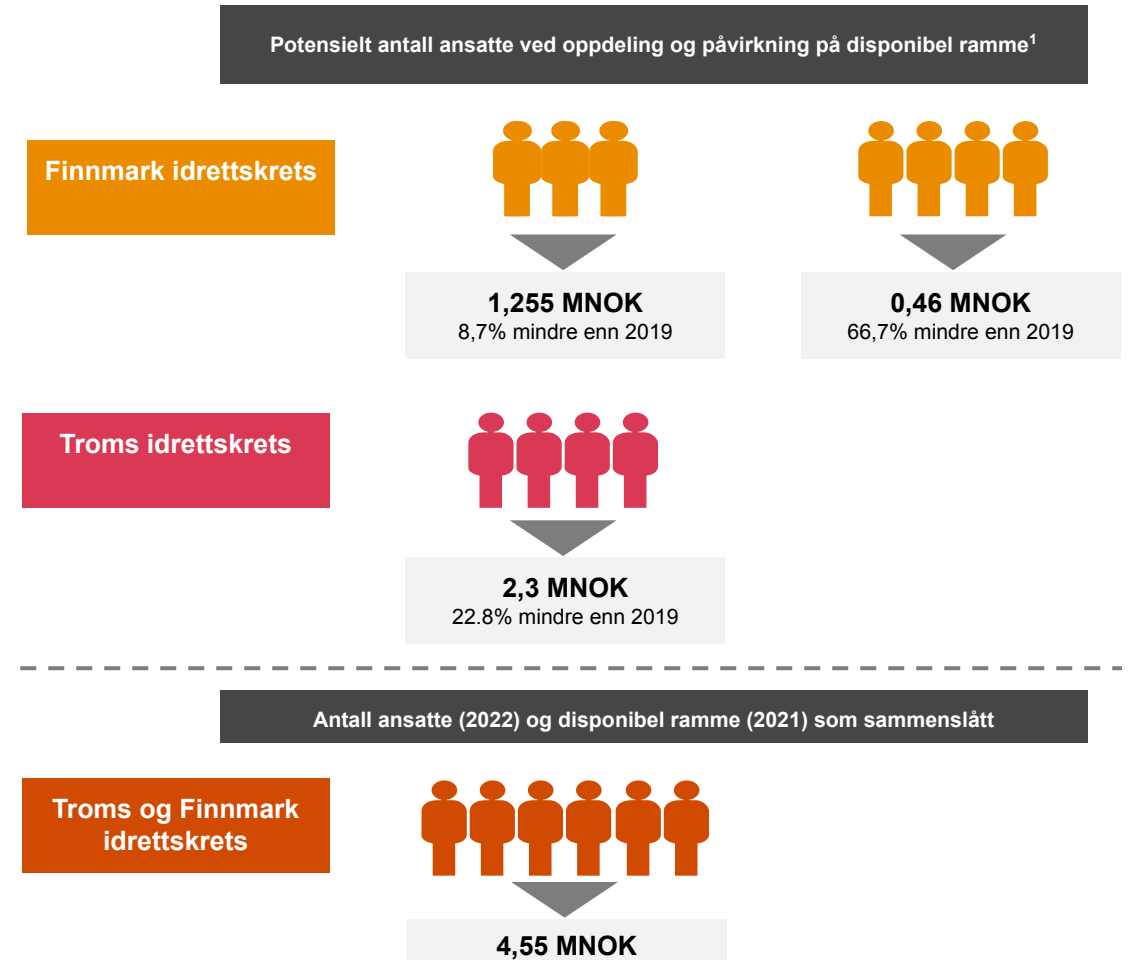
Beregnet inntekt til de to kretsene blir sett opp mot beregnet faste utgifter. De faste utgiftene inkluderer lønnskostnader, driftskostnader, drift av styret og kontorlokaler. Den gjenstående disponible rammen går til tilskudd til idrettsråd, idrettslag, særforbund og -kretser, og andre organisasjoner, samt utgifter knyttet til idrettskretsting, møter og seminarer. Figuren til venstre viser disponibel inntekt for Troms og Finnmark ved en oppdeling.

Det er usikkerhet rundt hvorvidt Finnmark vil kunne klare seg med 3 ansatte, eller om arbeidsmengden tilsier at de vil måtte være fire. Dersom idrettskretsen klarer seg med tre stillinger vil kretsen ha en disponibel ramme som er 0,12 MNOK lavere enn det som ble brukt til tilskudd i 2019. Med fire ansatte vil idrettskretsen ha en ramme på 0,46 MNOK til tilskudd, noe som er 0,92 MNOK lavere enn det som ble brukt i 2019.

Troms forutsetter at de vil ha fire ansatte ved en oppdeling. Dette gir en disponibel ramme til tilskudd til idretten på 2,3 MNOK. I 2019 ble det fordelt 2,98 MNOK i tilskudd til idretten. Rammen vil altså være 0,68 MNOK mindre enn det som ble fordelt i 2019.

Til sammenligning er Troms og Finnmark idrettskrets 6 ansatte i 2022. I 2021 ble det fordelt 4,55 MNOK i tilskudd til idretten (særforbund, særkretser, idrettsråd og idrettslag).

¹ Beløpene er tilskudd til idretten.

En oppdeling betyr at idrettskretsene må gjøre hardere økonomiske prioriteringer

Rent økonomisk er det i hovedsak fordelaktig å være sammenslått. Rammen på tilskudd til idretten blir betydelig større ved dagens sammenslåtte idrettskrets. Det gir rom for å også jobbe bredere i kretsen, og de ansatte vil ha mulighet til å spesialisere seg mer. Økonomi og antall ansatte tilsier at kretsene ved en oppdeling vil måtte prioritere hardere og de lovpålagte oppgavene vil måtte løses først. Dette gir mindre rom for å satse på oppgaver som anses som viktig for idretten i regionen, men som ikke er lovpålagt. Dette kan eksempelvis gjelde verdiparbeid og arbeid med flere idrettsanlegg.

En fordel med å dele opp idrettskretsen kan være større lokal kontroll og innflytelse på økonomiske prioriteringer. Ved ulike ønsker i Troms og Finnmark er det mulighet til å prioritere ulikt. Samtidig gjør økonomien at det samlet sett kan være krevende å satse hardt på noe som ikke er lovpålagt, selv om det skulle være en intern enighet om dette.

På de neste sidene ser vi på hvordan oppgavene til kretsene vil løses ved en oppdeling. Gjennomgangen tar hensyn til en strammere økonomi og færre ansatte i de to kretsene ved en oppdeling.

En oppdeling vil påvirke hvordan idrettskretsene kan løse sine oppgaver

Lovpålagte oppgaver og saker av felles interesse for idretten

Dette inkluderer arbeid med lov- og organisasjonsarbeid og kompetansearbeid opp mot idrettslag, idrettsråd og særkretser. De lovpålagte oppgavene er fastsatt i NIFs lov. Dette arbeidet vil måtte prioriteres i begge kretsene ved en oppdeling. Samtidig vil en mindre administrasjon og mindre mulighet til spesialisering svekke evnen til å løse oppgavene effektivt. Med lovpålagte oppgaver menes oppgaver lovpålagt av NIFs lov.

Idrettspolitiske innsatsområder

Arbeidet inkluderer arbeid opp mot fylkeskommunen, stortingspolitikere, regionale organer og etater, samt lokale kommuner. Kretsen samarbeider opp både med politisk ledelse og med fylkesadministrasjonen. Samarbeidet og dialogen gjøres både av styret og av de ansatte i kretsen. Idrettspolitisk arbeide vil trolig styrkes noe ved en oppdeling, da det vil være lettere å forholde seg til en fylkeskommune, og det vil være lettere å jobbe opp mot denne. Samtidig vil kretsene stå svakere alene enn sammen opp mot nasjonale krav til idrettspolitiske innsatsområder, selv om det er mulig å samarbeide her.

Service- og støtteoppgaver overfor idrettsråd, særkrets/regioner og idrettslag

Kretsen arbeider for å styrke aktivitets-, kompetanse- og anleggsvirksomheten. Verdiarbeid inkluderes også her. Kretsene vil gjøre noe av dette, men det som er lovpålagt vil måtte prioriteres. Til dels vurderes det som at noe av dette arbeidet vil være lettere fordi kretsene kjenner bedre til den lokale idretten og det dermed vil være lettere å støtte. Samtidig er det noen kompetanseområder som ikke finnes i begge kretsene, for eksempel kompetanse til å utvikle idrettsanlegg. Delvis er det mulig å samarbeide om dette, men ansvar for arbeidet vil trolig måtte ligge i begge kretsene og det er fare for at arbeid med idrettsanlegg i den andre kretsen vil bli nedprioritert overfor arbeid for idretten i egen krets.

Informasjons- og oppsynsvirksomhet

Kretsen bistår og har oppsynsvirksomhet opp mot idretten. Arbeidet inkluderer kontrollarbeid og deler av arbeidet med lov- og organisasjonsarbeid. Det er i dag økende krav i samfunnet på å ha orden på organisasjonsdrift. Eksempelvis krav om politiattest og gode rutiner ved varslinger. Idrettskretsen bistår sine organisasjoner med å sikre dette. Mye av dette arbeidet vil måtte prioriteres ved en oppdeling. Samtidig vil begge kretsene ha færre ansatte og ha mindre mulighet til å spesialisere seg.

Utvikle gode rammevilkår for mangfoldig idrettstilbud uavhengig av særidrettens organisering

Gode rammevilkår for idretten vil være avhengig av kompetente folk som har god organisasjonskompetanse, gode anlegg og penger. Intervjuene tyder på at flere av disse områdene har blitt styrket etter sammenslåingen, og det forventes en tilsvarende svekkelse ved oppdeling. Det vil være krevende å prioritere mye av arbeidet med rammevilkår, og de som jobber med dette vil ikke ha like stor mulighet til å spesialisere seg. Det vil også bli mindre tilskudd til idretten. Samtidig kan det tenkes at det vil være lettere å støtte idretten ved å kunne jobbe tett på og ha oversikt over behovene. Det kan også tenkes at det er mulig å samarbeide på noen av områdene.

Ansvar for at det opprettes idrettsråd i kommunene

Behovet for å opprette idrettsråd er avhengig av størrelsen til kommunene og antall idrettslag. Antall idrettsråd er skjevt fordelt i Troms og Finnmark, og det er mange kommuner i Finnmark som er for små til å ha behov for å opprette idrettsråd. Geografisk nærhet kan gjøre dette arbeidet lettere. Arbeidet er lovpålagt og vil måtte prioriteres ved en oppdeling.

4

Fordeler og ulemper
for de ansatte, styret
og idretten

Administrasjonen blir mindre og vil ha en strammere økonomi, men de kan være tettere på idretten

Fordeler med å dele opp

Ved en oppdeling vil idrettskretsene få to mindre geografiske områder å dekke. Dette vil gjøre det lettere å ha kontakt med idretten og jobbe tett på denne. Flere av de ansatte vi snakket med påpekte dette som noe som ville styrke deres arbeid ved en eventuell oppdeling. En oppdeling kan også skape økt eierskap til oppgavene. Geografisk nærhet kan gjøre at de ansatte opplever at det i større grad er "deres" idrett, og gi en større ansvarsfølelse til de oppgavene som skal løses.

Troms og Finnmark har jobbet ulikt mot idretten, noe som beskrives av flere som et utslag av ulik kultur. I hovedsak forstår vi det som at Finnmark, delvis på grunn av lengre reisevei, har hatt mer kultur for å møtes hele helger når de først møtes og ikke bare på kveldstid en hverdag. Idrettskretsen har også vært organisert ulikt, slik at idrettslagene har hatt representasjon i idrettskretstinget i Finnmark. Dette har skapt ulike forventninger i idretten på hvordan de ønsker å bli møtt, og ulike forventninger blant de ansatte på hvordan de ønsker å jobbe. Ved en oppdeling er det lettere å møte disse forventningene og fortsette sin "kultur" på hvordan kretsen jobber på.

I intervjuene med flere av idrettslagene, ansatte og styret, blir det uttrykt en bekymring for at kontoret på Lakselv vil bli nedlagt ved videreført sammenslåing. Det er en bekymring for at alle de ansatte etterhvert vil befinne seg i Tromsø, og at ingen ansatte vil være noen lokalisert i Finnmark. Intervjuene tyder ikke på at det er noen umiddelbare planer for å legge ned avdelingen i Lakselv, men det er heller ikke mulig å utelukke dette på lengre sikt. Dette er derfor ikke en helt ubegrunnet frykt. Sentralisering har historisk hatt en egen drivkraft og kan på sikt være krevende å stå i mot. Det vises også til at Tromsø har beholdt sine opprinnelige fire årsverk. Lakselv som opprinnelig hadde tre årsverk har nå to årsverk (to halv stillinger er redusert ved naturlig avgang). I tillegg ble ett årsverk redusert i Finnmark i 2018. For idretten og de ansatte i Finnmark oppleves en oppdeling som en garanti for tilstedeværelse i Finnmark, og gjør at man kan legge vekk bekymringen for at det ikke vil være ansatte i kretsen lokalt.

Ved å følge det samme geografiske området som fylket vil det være noe lettere å jobbe politisk opp mot fylket og stortingsbenken til Troms og Finnmark. For fylket vil man unngå å måtte synliggjøre i hvilket fylke pengene som er tildelt blir brukt, eksempelvis for å unngå at fremtidige Troms fylkeskommune mistenker at deres midler går til anlegg i Øst-Finnmark. Samtidig påpeker fylkesadministrasjonen at de er vant til å jobbe med organisasjoner som har ulike geografiske nedsalgsfelt, dermed anser de ikke dette som en stor utfordring.

Ulemper med å dele opp

En oppdeling vil som vist i forrige kapittel bety to mindre administrasjoner. For de ansatte betyr det økende fokus på de lovpålagte oppgavene og mindre fokus på andre oppgaver i regionen. Økonomien i kretsene vil også være strammere, noe som vil gjøre at behovet for prioritering også vil merkes i de oppgavene som løses.

Færre ansatte per krets betyr at hver ansatt vil få flere ansvars- og fagområder. Dette betyr mindre mulighet for spesialisering, og de ansatte vil måtte spre sin kompetanse utover et større tematisk område. Flere av de ansatte vi intervjuet påpekte at deres mulighet til å spesialisere seg og bli gode innenfor et område vil savnes ved en eventuell oppdeling.

En oppdeling medfører to mindre geografiske områder å finne kompetanse i. Ved en oppdeling vil det dermed kunne bli mer krevende å rekruttere, spesielt spesialisert kompetanse. Det er også mulig å tenke seg at det vil være konkurranse mellom kretsene med tanke på nyansettelser og at de konkurrerer om å ansette de samme personene.

Styrene vil oppleve redusert reisetid, men vil få mindre spesialisert støtte fra de ansatte

Fordeler med å dele opp

Ved en oppdeling vil styrene ha et mindre geografisk nedslagsfelt. For mange i styret vil det bety mindre reising og gjøre det lettere å jobbe tett opp mot idretten. Intervjuene tyder på at etablerte nettverk fra før sammenslåingen fortsatt eksisterer. For mange i styret er det idretten i det gamle fylket, eller i hver enkelt region de kjenner best. Ved en oppdeling vil det dermed være lettere for styret å jobbe tett på idretten.

Samlet sett vil det også være flere styremedlemmer i Troms og Finnmark ved en oppdeling enn det er i dag. Dette gjør at hver enkelt styremedlem vil få færre idrettslag og særkretser å forholde seg til, noe som også vil bidra til å gjøre det lettere å følge opp og være tett på idretten.

Tilgangen til kompetente og engasjerte styremedlemmer anses som god, og det anses som en fordel at flere får mulighet til å engasjere seg i styreverv ved en oppdeling av kretsen. En oppdeling kan bidra til at det blir mindre fokus på sted og geografi innad i de to ulike kretsene. Det kan bli lettere å se hver enkelt krets som helhet. På denne måten kan det bli lettere å jobbe for det beste for idretten i kretsen, og fokus blir mindre på geografi og mer på sak.

Politisk arbeid opp mot fylket og stortingsbenk vil bli lettere ved å følge de samme geografiske grensene. Det har tidligere vært ulik kultur og fokus på hva som skal prioriteres idrettspolitisk, for eksempel har Troms prioritert arbeid med anlegg. Ved en oppdeling vil det være lettere å gjøre egne prioriteringer i tråd med politiske prioriteringer og ønsker i de nye fylkene.

Ulemper med å dele opp

På kort sikt vil en oppdeling føre til mangel på kontinuitet og et behov for å begynne på nytt. Det vil måtte velges to nye styrer og det vil kreve fokus på prosesser knyttet til oppdeling av kretsen, og mindre fokus på rene idrettsoppgaver. Oppdelingen vil samtidig skje kort tid etter sammenslåing, noe som skaper en lang periode preget av endring og lite stabilitet. Dette vil naturligvis bedres med tiden, men være krevende mens det pågår.

På lengre sikt vil styret kunne merke at de får støtte fra to mindre administrasjoner. Disse administrasjonene vil også være mindre spesialiserte og ha redusert økonomisk handlingsrom. Dette kan føre til at administrasjonen i kretsen vil ha mindre mulighet til å støtte styret.

Ved en oppdeling vil kretsene måtte rekruttere kandidater til styret fra to mindre geografiske områder, men tidligere erfaringer viser at det er nok potensielle kompetente styremedlemmer. Dermed anses ikke dette som en betydelig utfordring.

På et nasjonalt nivå kan styrene merke at de har mindre idrettspolitisk påvirkningskraft som to styrer fra mindre idrettskretser. For å bøte på dette vil det være behov for å koordinere seg og gå sammen med hverandre og andre kretser. Dette gjelder både opp mot idrettsforbundet og politikere på Stortinget.

Idretten er i utgangspunktet positiv til en oppdeling

For å forstå hva en oppdeling av idrettskretsen vil bety for idretten har vi både snakket med de ansatte i kretsen og styret for å høre hvordan de tror dette vil påvirke idretten. Vi har også snakket med to av de store særforbundene (Finnmark fotballkrets og Norges Handballforbund region Nord) for å høre deres vurderinger. I tillegg har vi sendt ut en høring til idretten hvor vi ber om deres vurderinger.

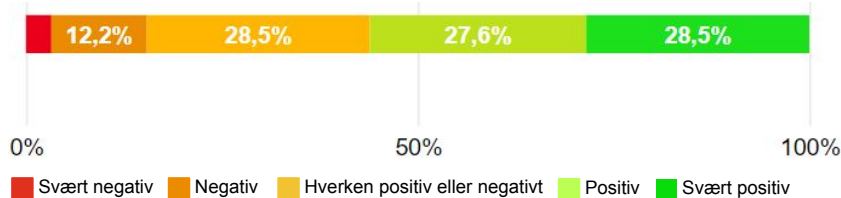
Spørreundersøkelsen må tolkes som en temperaturmåling

Noen av respondentene kommenterte at det var krevende å svare på undersøkelsen før de hadde fått konsekvensutredningen. Dette er forståelig. Denne spørreundersøkelsen er ikke ment som en avstemming, men ment som et grunnlag for å danne et bilde av hvordan idretten vurderer en oppløsning på et overordnet nivå. Svarene må derfor tolkes med dette i mente, og bildet kan endre seg når idretten får presentert konsekvenser av en oppdeling. Svarene bør tolkes som en temperaturmåling, og ikke en endelig avstemming.

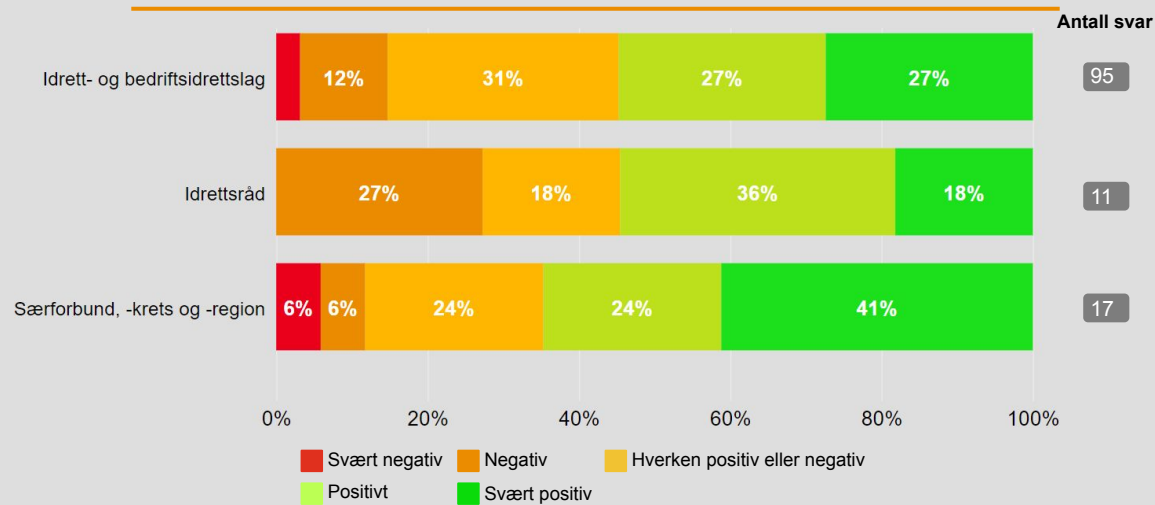
Likevel er svarene fra idretten ganske entydige for en oppløsning. Det er noen geografiske variasjoner, samt variasjon ut fra hvilken organisasjon som svarer. Likevel er det overordnede bildet at over halvparten er positiv eller svært positiv til en oppdeling. Underkant av en tredjedel er ambivalente (hverken positive eller negative) og en liten andel (15 prosent) er negative og svært negative.

Organisasjoner fra Tromsø og omegn (inkl. Svalbard) er mest negativ til en oppløsning. Sør-Troms er mest positiv til en oppløsning. Finnmark preges dels av en ambivalens. En liten andel i Øst-Finnmark er for eksempel svært negativ til oppløsning, selv om regionen som helhet er positiv. En relativ stor andel i Midt-Finnmark og Vest-Finnmark er hverken positiv eller negativ.

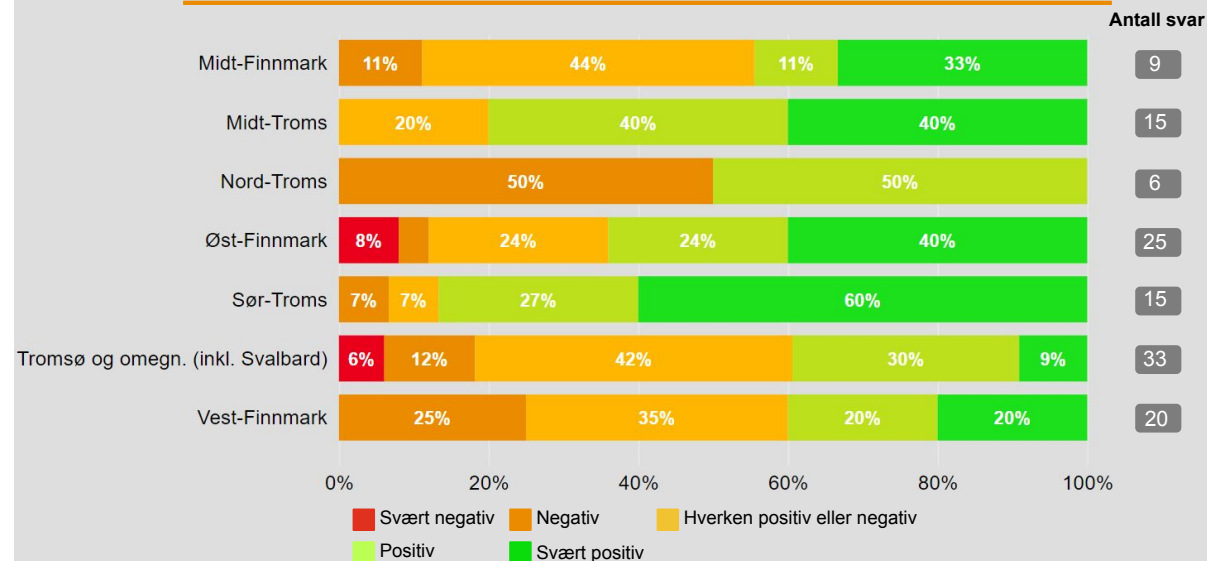
Holdning til oppløsning samlet sett

Holdning til oppløsning etter type organisasjon

Holdning til oppløsning etter geografisk område

Idretten vil få mindre støtte, men det vil være lettere å delta på møteplasser

Fordeler med å dele opp

Undersøkelsen og intervjuene tyder på at det er sterke følelser knyttet til å dele opp idrettskretsen i idretten. Dels henger nok dette sammen med at fylket skal deles opp og de prosessene dette har satt i gang. Vårt inntrykk er at det for mange er sterk identitet knyttet til det å være Finnmarking eller fra Troms og mange ønsker at idrettskretsen også skal reflektere dette. Som nevnt skyldes det nok også at det har vært ulik kultur for hvordan idretten har vært organisert i Troms og Finnmark. Idretten har ulike forventninger til hvordan de skal møtes og involveres i det idrettspolitiske arbeidet.

Geografisk nærhet gjør det lettere å møtes og delta på kurs og møter. Det er for eksempel langt å reise fra Sør-Troms til Hammerfest eller Kirkenes. Intervju og spørreundersøkelse tyder på at dette er noe idretten er opptatt av. Det gjenspeiles blant annet i at Sør-Troms er særlig positiv til en oppdeling. Muligheten til å delta på demokratiske arenaer eller kurs og seminarer er viktig for mange. I et stort fylke blir det å delta dyrt og tidskrevende.

To kretser vil gjøre det lettere for idretten å engasjere seg gjennom styreverv og andre tillitsverv. Det vil totalt sett være flere tillitsverv, og flere vil ha mulighet til å bidra. På sikt kan dette også være med å bidra til å "skolere" flere i organisasjonsarbeid, og bidra til at idretten får flere ildsjeler som de kan dra nytte av.

Ulemper med å dele opp

Den mest direkte ulempen med å dele opp kretsene for idretten er at det sannsynligvis vil bli mindre økonomisk støtte gjennom tilskudd fra kretsen, og det at idrettskretsen vil ha mindre rom til å støtte idretten gjennom kurs og seminarer. For små organisasjoner vil dette kunne bety mye, og det vil trolig være dyrere å drive med organisert idrett hvis man ikke finner andre tilskudd eller inntektskilder.

Etter hvert vil trolig også idretten merke at kretsen er mer fragmentert og at det ikke er så mye rom for å jobbe med saker som ikke er lovpålagt. Det vil trolig også være mindre rom for utadrettet arbeid mot idretten. Satsing på idrettsanlegg og verdiprosjekter kan bli lavere prioritert av begge kretsene ved en oppdeling. På sikt vil idretten merke dette, selv om mye av dette er langsiktig arbeid som ikke merkes umiddelbart.

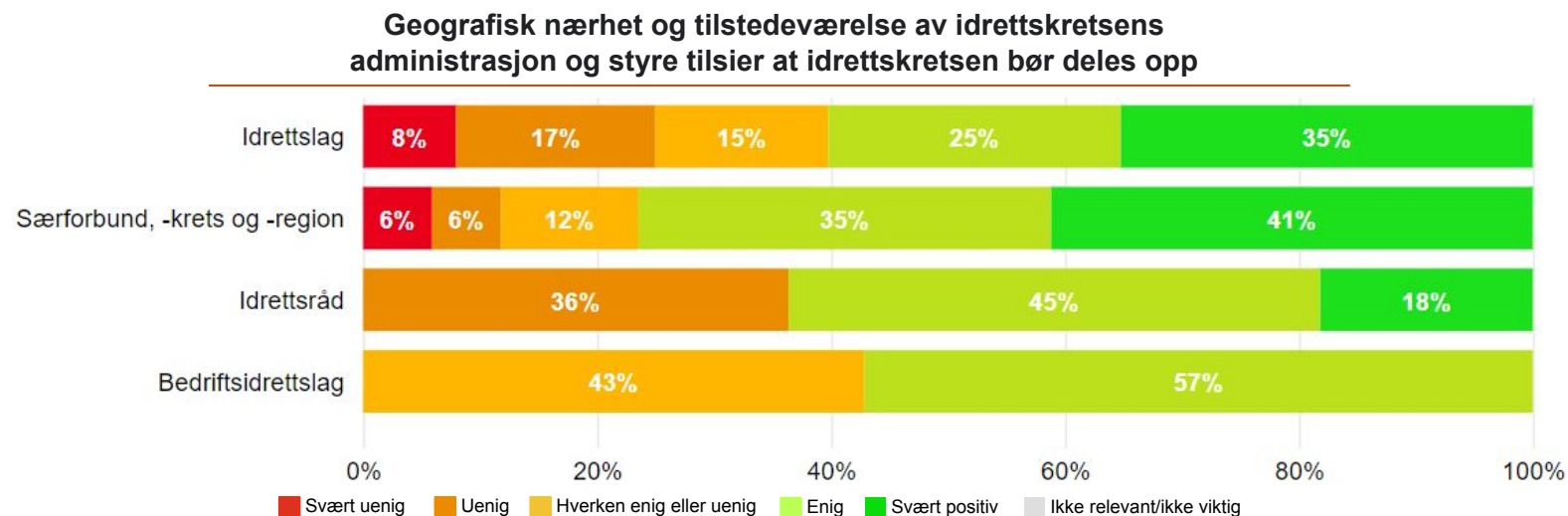
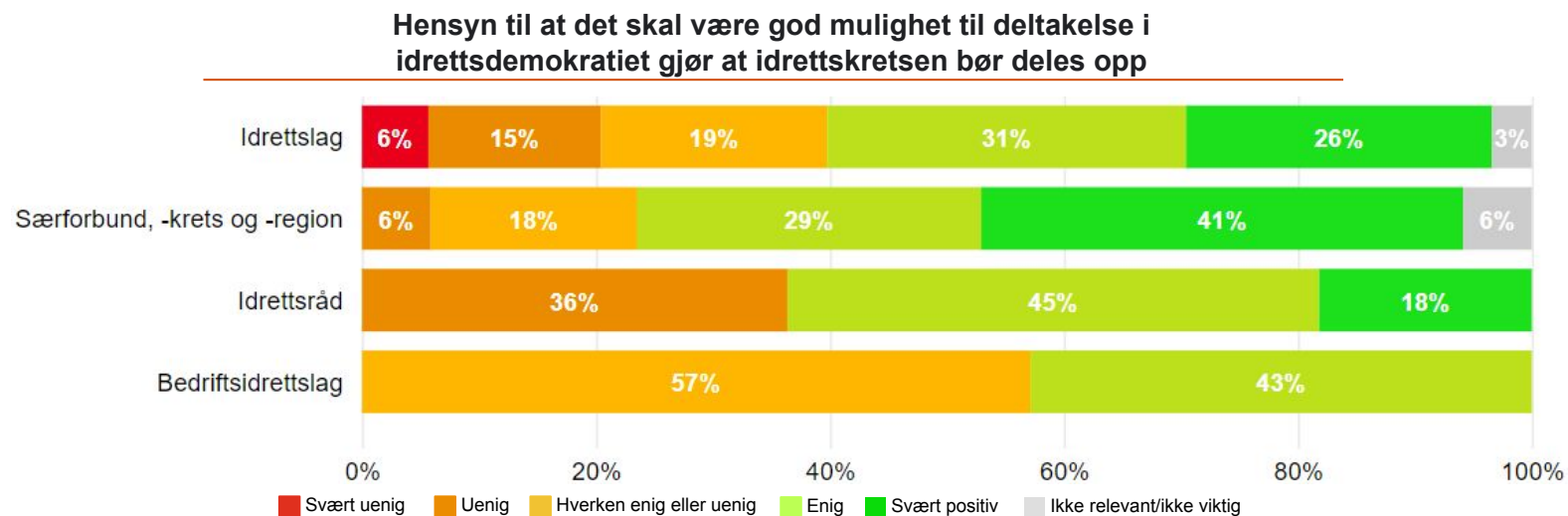
Ved en oppdeling vil idrettsorganisasjonene få et mindre, og mindre spesialisert apparat i kretsen til å få hjelp fra. For mange vil ikke dette merkes før de står i en situasjon som er spesielt krevende og utløser et behov for bistand. I undersøkelsen kom det frem at de enkelte organisasjoner som hadde hatt behov for særskilt støtte i forkant og etterkant av sammenslåingen merket en stor forskjell etter sammenslåingen. En større krets gjorde at de fikk mer spesialisert støtte, fra et apparat med mer kapasitet. Organisasjonen det gjaldt var tydelig på at de ikke ønsket en oppdeling, med bakgrunn i denne erfaringen.

For noen organisasjoner vil en større krets gjøre det lettere å finne likesinnede organisasjoner med like utfordringer eller profiler, for samarbeid og læring. Samtidig fordrer et slikt samarbeid at organisasjonene finner hverandre, enten ved at de møtes fysisk eller at det er noen som setter de i kontakt med hverandre.

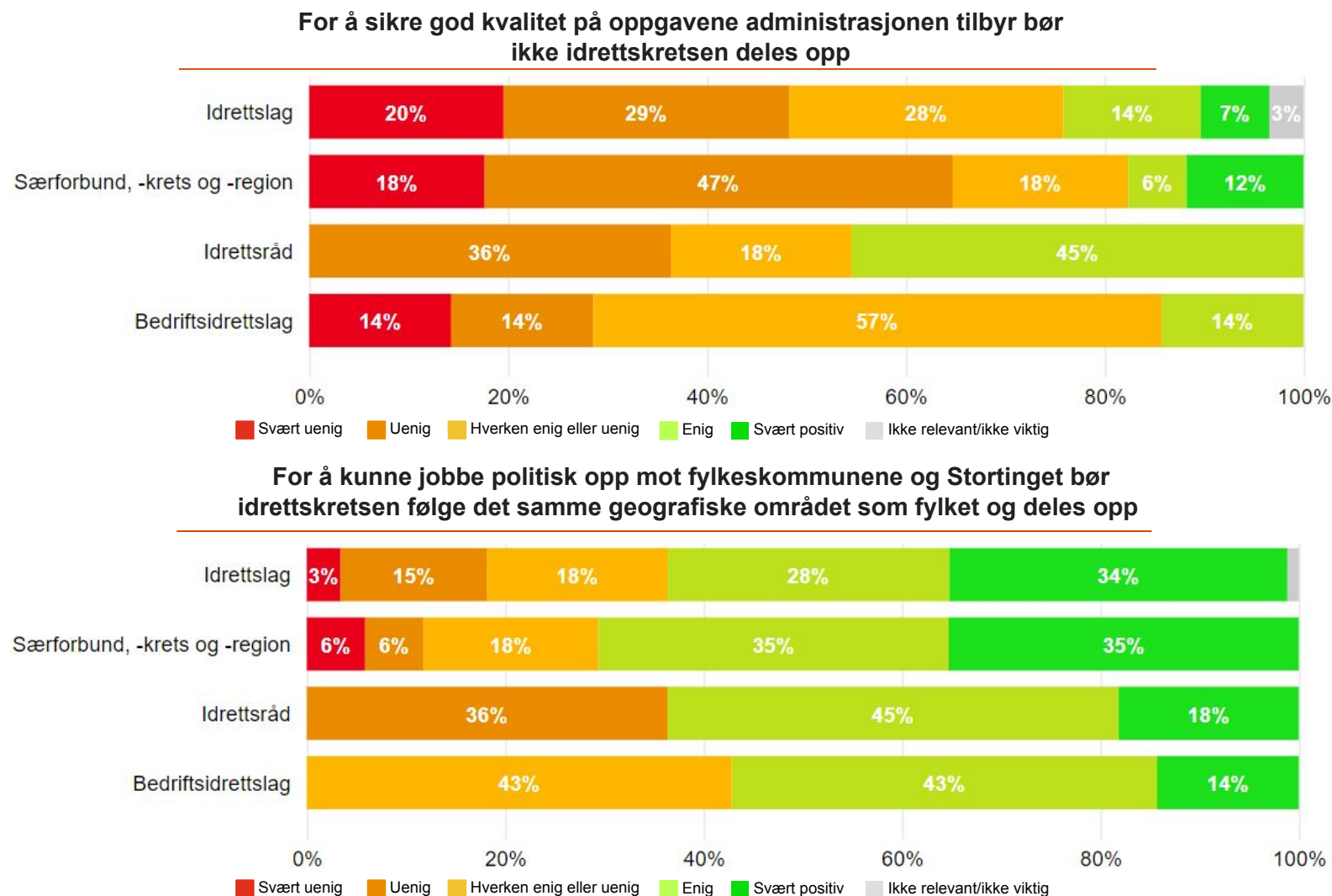
5

Vedlegg

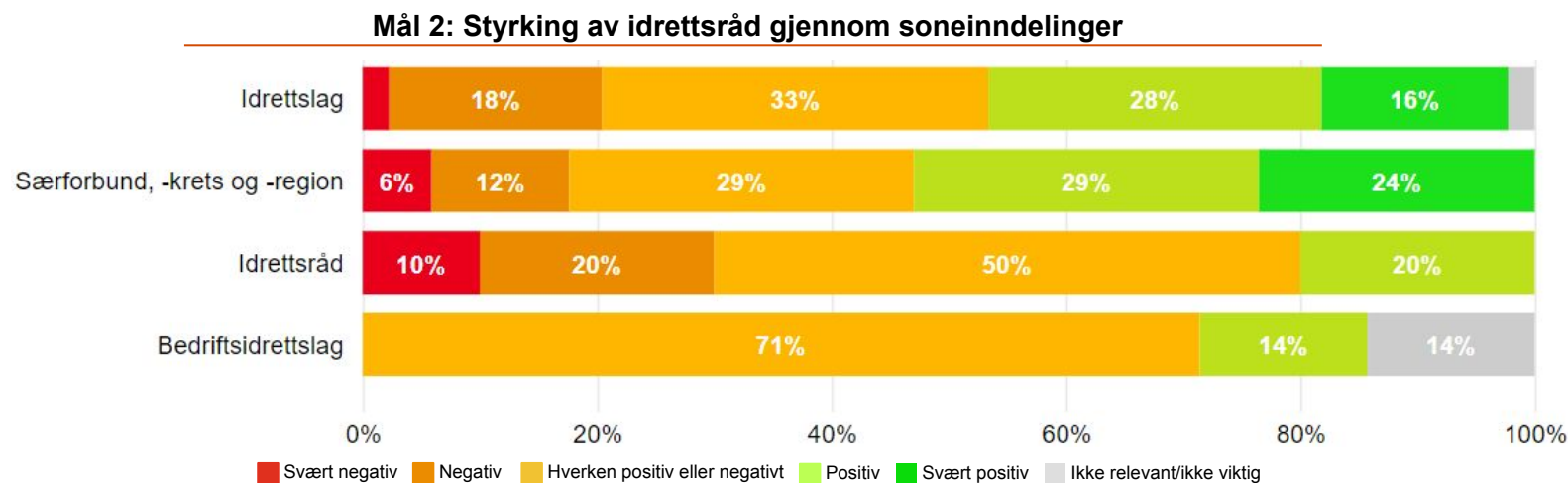
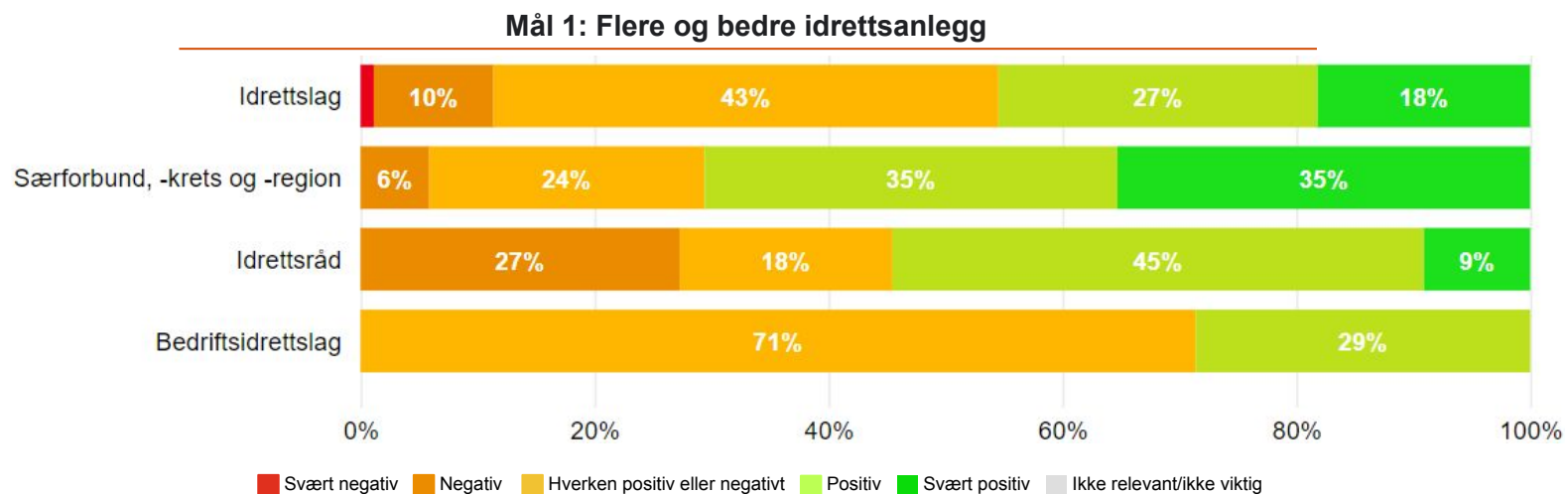
Vedlegg 5.1: Spørreundersøkelsesvar - enighet i påstander knyttet til oppdeling av idrettskretsen

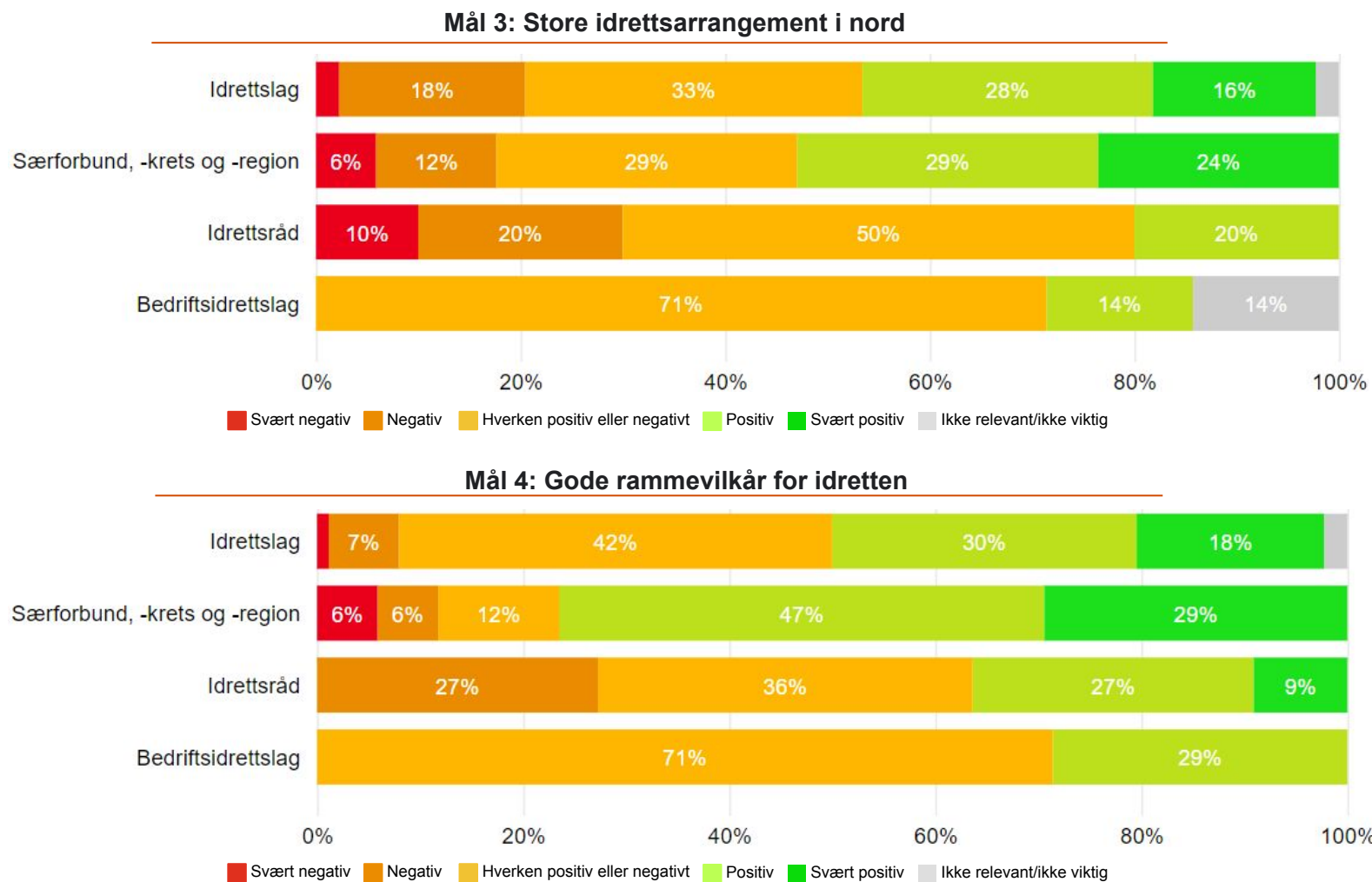
Vedlegg 5.1: Spørreundersøkelsesvar - enighet i påstander knyttet til oppdeling av idrettskretsen

Vedlegg 5.2: Spørreundersøkelsesvar - i hvilken grad tror du en eventuell oppløsning av Troms og Finnmark idrettskrets vil kunne påvirke de til enhver tid vedtatte regionale målene til idrettskretsen

Vedlegg 5.2: Spørreundersøkelsesvar - i hvilken grad tror du en eventuell oppløsning av Troms og Finnmark idrettskrets vil kunne påvirke de til enhver tid vedtatte regionale målene til idrettskretsen

Denne rapport er utarbeidet for Troms og Finnmark idrettskrets interne bruk, i samsvar med engasjementsbrevet datert 8. juni 2022.

Våre vurderinger bygger på faktainformasjon som har fremkommet i analyser av intervjuer og en spørreundersøkelse. PricewaterhouseCoopers (PwC) har ikke foretatt noen selvstendig verifisering av informasjonen som har fremkommet, og vi innestår ikke for at den er fullstendig, korrekt og presis. PwC har ikke utført noen form for revisjon eller kontrollhandlinger av Troms og Finnmark idrettskrets sin virksomhet. Rapporten inneholder materiale som er konfidensiell for Troms og Finnmark idrettskrets og PwC. Troms og Finnmark idrettskrets har rett til å benytte informasjonen i denne rapporten i sin organisasjon, i samsvar med forretningsvilkårene som er vedlagt vårt engasjementsbrev. Rapporten og/eller informasjon fra rapporten skal ikke benyttes for andre formål eller distribueres til andre uten skriftlig samtykke fra PwC. PwC påtar seg ikke noe ansvar for tap som er lidt av Troms og Finnmark idrettskrets eller andre som følge av at vår rapport eller utkast til rapport er distribuert, gjengitt eller på annen måte benyttet i strid med disse bestemmelsene eller engasjementsbrevet.

PwC beholder opphavsrett og alle andre immaterielle rettigheter til rapporten samt ideer, konsepter, modeller, informasjon og know-how som er utviklet i forbindelse med vårt arbeid. Enhver handling som gjennomføres på bakgrunn av vår rapport foretas på eget ansvar.

Ved deling av hele eller deler av rapporten skal Troms og Finnmark idrettskrets sikre at enhver ansvarsfraskrivelse PwC har inkludert eller senere ønsker å inkludere i rapporten, blir gjengitt i sin helhet i alle eksemplarer som deles. Troms og Finnmark idrettskrets får rettighetene til resultatet av oppdraget når betaling har skjedd, mens PwC beholder opphavsrett og alle andre immaterielle rettigheter til alt bakgrunnsmateriale, herunder, men ikke begrenset til, ideer, konsepter, modeller, informasjon og know-how som er utviklet i forbindelse med vårt arbeid. Troms og Finnmark idrettskrets kan ikke videreutvikle resultatet under PwC logo.

Enhver handling som gjennomføres på bakgrunn av vår rapport foretas på eget ansvar.

[pwc.com](https://www.pwc.com)

© 2022 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. “PwC” refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm’s professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.